

notandū tres fuerunt sorores. maria sc̄z mater domini. et maria mater iacobi alphei et ioseph. et maria mater filiorum zebedei sc̄licet maioris iacobi et iohannis euāgelistę. Maria mater domini fuit filia ioachim et annę. quā cleophas fr̄ ioseph accepit uxor̄ ioachim defuncto et generauit ex ea filiam quā vocavit mariā. deditq; eam cuiđā nomine alp̄eo. Unde ille iacobus minor. qui cognominatus ē iustus. et frater dñi dictus. dicit iacobus alphei. i. filius alphei a p̄e. Despōsauit enī cleophas filiastrā suā sc̄z mariā virginē matrem domini ioseph fratri suo. cui⁹ virginitatis custos. et solatium partus extitit et nutritor. Maria aut̄ uxor zebedei. et filia ipsius annę et cuiusdam salome fuit. qui post cleopham habuit eam. unde legit in euāgeio. Maria iacobis et salome. Maria magdalena soror lazari et marie fuit. que dñi pedes lacrimis suis lauit. et capillis suis extersit. Quia apter ei ipse peccator et verā ablutionē et spiritualē vocationē retrahuit. de qua domin⁹ septē temones eiecit. Quia vocat egip̄taca eius. psapia ad psens nō inquirit.

Jacobus. H̄ste ecclie hierosolimitana post apostolos ad p̄dicandū missus curia et regimen suscepit. **Puodeci tribus.** P̄cipuum solitudinem te istis batere. ad. xij. p̄tinebat apostolos qui legatione p̄ domino in circuncisionē fungabantur. Unde et paulus dicit. Jacobus et cephaz. et iohannes q̄ videbant colūm̄ esse textas tederūt mibi et b. societas. ut nos in gentibus illi ante in circūcisionē. Idcirco eis scribit p̄cipe. et quia ipse a certis apostolis sup eos ordinatus erat ep̄ns. **Omne gaudium.** Ne idignemini si malū in mundo florent. si vos patimini. quia n̄ est christiana veritatis in tempore libus exaltari. sed potius deprimi. Malū nibū habent in celo. vos nibū in mundo. Spe illi⁹ boni ad qd̄ tenditis qd̄qd̄ i via p̄tingat gaudere tebetis. **Lum in tent. ua.** A p̄fectiōib⁹ icipit te extrinsecis tentationib⁹. Sc̄ieres. Ideo tetamini aduersis. ut p̄ h̄p̄bare possitis. q̄ firmā fidem future retributionis in corde gestetis. qd̄ ē intelligere virtutē ipsi⁹ patientię. **Drobatio si. ue. pa. ope.** Eadem sententia. sed p̄uerso ordine i paulo legit. Sc̄ientes q̄ tribulatio patientię opatur. Patientia vero. p̄batio nem. p̄batio vero spē. Patientia enim opatur. p̄bationem. quia cni⁹ patientia p̄ tribulationes nō vincit. p̄fectus. p̄batur. qū sententia hic quoq; dicit. patientia opus p̄fectū habet. et p̄batio opa. patientia. qd̄ ē tribulatio q̄ dat ad. p̄bationē fidei. facit p̄ patientię exercei. et p̄ qd̄ fides p̄fecta. p̄batur. **Si quis aut̄ uestrū indi. sa.** Tanta ē utilitas tribulationū. quā si quis ignorat. nō dñm illuminat per spiritum sanctū. petat igit̄ ut p̄ spiritū sanctū agiat sensus suus. et cognoscet qua pietate pater corrigit filios.

quos recipit. nec quisq; oscins sue fragilitatis diffidat. quia dat omnibus benedictū eis oēs timētes se pusillo cū maioribus. Et quia multi petunt q̄ non merent accipere. subdit qualiter petere. debent. postulet autē in f. u. he. **Qui aut̄ hesitat.** Qui p̄scientia peccati p̄fessus dubitat te premijs et leſib⁹. supueniente vento tentationū. facile deserit fidei statu. et secundū tentatoris voluntatē distrahit ad errorē. et fit a teo alienus.

Uir duplex. Duplex est qui genu ad p̄ces sicut: et modente conscientia de impretra etōne diffidit. Duplex qui vult gaudere cujus sculo. et gaudere cujus deo. qui te bonis ē agit nō deum. sed fauorem querit. Unde dicit ve ingredientib⁹ terra duabus vijs.

Dives autem. Divitem vocat q̄ totam spēm i diuinis potest. non nocet habere dimitias. sed amare. **Dives autem.** Glorietur autem frater p̄ factus paup̄ et depresso inter malos. hanc humilitatem intelligat apud deū exaltationē. Humilis in exaltationē sua.dives

autē in humilitate sua: quoniam p̄ fecito gratiā suam amittit. et hec gloria. F̄ vero flos cito transit. quia. Sicut flos feni transibit. Exortus. et justicie christus. est sol cū ardore et refacit fenum. et stūne. et occidente flore tota pulchritudo sepi. perit honor seculi amici et talia. et flos ei⁹ decidit: et decor vult. et sui actibus publit. quia iter dñi rectū negligit. eius dep̄it. Ita et dives in itinēribus suis marcescit. **Beatus vir** et quis p̄ exercitū tentationū p̄batur. i fide p̄fectus. ppter qd̄ etiā tentatur. **Iqui suffert tentationē.** quoniam. et verus fidelis p̄ tentationem. et vi trium p̄batores. cum p̄batus fuerit. accipiet coro et se. prophetas et apostolos. **mag:** vitē qua reprobavit deus di. et nō mandata et fū tentatione interiori capitatur. **Nemo cū tentatur.** et quasi deus imittat malas cogitationes. dicat quoniam a deo tentat. Deus et nō est immoror et fieramentoz. enim intentator malorum est. Ipse et suum in tentationē inducit. **enim neminem tentat.** Unusquis et a deo nullus sed potius. et vel cū caro sua via sibi querit. vel cū diaib⁹s incētu immitit. **Tentatur a concupiscentia sua.** et ha recto itinere et had malum. **Abstractus et illectus.** deinde

temptum mundi: subdit te magnitudine premi⁹. **Beatus uir qui.** Non solū verbera et carcera debetis pati: sed et amissione rerū temporaliū. que sunt viles et trāsitorie. et amatores eaq; puniēdi. **Nemo cū tentatur.** Hactenus te tentationibus exteriorib⁹. Nunc te illis quas interioris instigante diabolo. vel etiā fragilitate nature toleramus. ubi etiā illo⁹ errore destruit. qui dicebat malas cogitationes sicut et bonas a deo nobis inspirari. et hominē quasi ex necessitate peccare. **Quoniam a deo tente.** Exteriorē tentationē immitit teus ad. p̄bationem suor̄. interiorē vero qua sepe p̄cipitur furtū. adulterii. homicidii. non immitit teus. **Unusquisq; tenta.** Duo sunt genera tentationē. Unū qd̄ p̄batur secundū qd̄ tentauit teus abraam. Aliud qd̄ decipit. secundū quod teus neminem tentat. **Cum sup̄ fundamentū lignū fennū stipulam edificamus.** diabolus sup̄ ponit incendiū. edificem⁹ aurū. argentū. lapides. p̄g. et tentare nō audet.

nec tñ omnino desistit, sed sedet in occultis vt interficiat innocentē.
Aug. Tribus modis tentatio agit: suggestione hostis; delectatione; vel
 etia plenis nř fragilitatis. Q si suggestioni nō plementum; tentatio nobis
 ad victoriam puenit. Si suggestione illicit; delectando offendimus, sed non
 dum morte incurrimus. At si delectationē pcepti facinus in corde sequit
 partus prauis actionis; iam nobis mortis reis Victor hostis absedit.

Diversa intentione tentat Deus & diabolus. Diabolus tentat vt tenta-

tum in tristitia mittat

in amaritudinem · in

murmurationes ptra

deum · & in desperatio-

ne. Deus tentat vt

homini sua infirmita-

tem agnoscenti & co-

tenti in sola spe dñi

misericordie constare

fortitudinem ostendat.

Vnde. Nam virtus

in infirmitate cognoscit

scilicet pfectur. Et i-

psalmo. Infirmata ē

tu vero pfectisti eam.

In tentationibus tri-

sticia repellit gaudio

In successibus autem

suspicio timore depri-

mitur.

Mortē generat.

Sicut qui ētatus su-

perat · pfecta vītē; ita

qui pceptientis ille-

citus supatur; mento

rūmaz mortis ienit.

Omne datū zc.

Olenso q̄ via nō

a deo nobis· sed a no-

bis sunt. Ecōtra ofen-

dit: q̄a quidquid bo-

nī agimus· non a no-

bis· sed a deo ē. Vnde

patri luminī vocat,

id ē. autorē omnium

spiritualū donorum.

Datum referit ad na-

turā · donū ad gratiā

& datum ipsi homini;

donū gratiē solet &

scribi. Sed & bonum

nature a deo est. In

baptismo gratia da-

tum optimū. Et i da-

tōne spiritu sancti do-

nūm pfectum potest i-

telligi.

Non ē nūc ob.

Lumen eius aliq̄ vī-

bra n̄ intercidit; vt ali-

qua mala imittat. Sed semp bona lucis dona. in nobis aliq̄ sunt dona

dei: q̄a supuentia obumbrat peccata. q̄d non in deo.

Voluntarie. Omne bonū ē a deo. & non meritis vestris ad hoc accessi-

stis· sed sola gratia dñi voluntatis.

It simus ītū zc.

Nec p̄ banc genitū putemus nos esse q̄d ipse

ē. Sed quendā principati in creaturis adoptione nobis concessit. Vnde

alius translator: vt simus primiū creaturarum eius.

Sit autem zc.

Supra monuit ad tolerantiam tentationum: deinceps ī

struit moralibus pceptis.

Primo admonet aurē accōmodare docenti. sero os apire ad docendū

qua stultū est. q̄d nō dicunt homo alijs p̄dicare. Qui ergo sapientia dili-

git: primo hanc a deo postulet. de hinc magistrū veritatis iquirat. & linguā

non solū ab ociosis sermonibus coercat: sed etiā a veritate p̄dicanda quā

nup̄ accepereat. Vnde salomon. Tempus tacendi · tempus loquēti. quia tu-

tins veritas audif̄ q̄s p̄dicatur.

Tardus ad irā. Non temere & sine causa irascat. vel ptra subditos

peccantes. vel contra quoslibet fratres. vel ptra felicitate malorum. quia ma-
 turitas sapientie nō nisi trāq̄illa mente p̄cipitur. Et q̄ iratus indicat. etiā
 si iusticiā indicat: tamen diuinī examinis iusticiā in qua p̄turbatio nō ca-
 dit: non potest imitari.

Dropter quod. Monuit ad inquirendā doctrinā. ad quā suscipie-
 dam: vt in ea possint p̄ficere. hortat ad mundiciā corporis & anime. Qui
 non declinat a malo: non potest bonum facere.

Institū uerbum.

Quod vestris cordi
 bus p̄dicando impo-
 nimis. vel verbū qđ
 institū & seminatū ē
 in die redēptionis
 quando ro s gennit
 tens: nūc pfectū su
 scipite. & opib⁹ iplete.
 qđ ē mysterio teneris

Considerati uul.

nati. Allegi. Qui

ponit in animo suo

p̄siderare in scriptu-

ris q̄li ē speculo. vīl

tum na. qualiter ho-

mo sit natus. qđ fra-

glis. vel quid futur⁹

qđ brevis ē in quan-

tis miserijs positus. cō

punctionē magnā &

voluntatē penitendi

p̄traxit. & statim aliquā

tentatione seductus:

oblinisci p̄p̄ctōis. &

ad peccata redit. Cu-

ius inconstantig p̄pa-

ratur: qui libēter ver-

bum audit: & implere

neglit. & est similitu-

do inter illū qui spō

te sua sine doctore se

ad scripturas p̄licuit

& illū qui ab alio scri-

pturas audit: cī ne-

ter impleuerit.

Puer cī nascit: va-

git p̄ quod indicatur

dolor anime & ini-

ta intrat ad miseri-

as carnis. quem do-

lorem postea obliuisci

tur: plueta illecebris

carnis.

In lege perfe. Ii.

Legem pfecte libera-

tis: gratiā vocat euā,

geliū. que pfecte libe-

ros facit a servitute ti-

mosis. Qui legē tene-

nebant: in timore seruebāt. Quisquis cā transgrediebat: sine miseratōe

lapidabatur. hec lex nemine ad pfectum pdixit. quia & si cogebat timore

seruire: non dabat gratiā vt p̄pleretur amore. & a pgnis inferni nō poterat

liberare. Sed charitas que dāt in euā. mittit foras timo; ē. & dicit

ad vitam.

Si quis putat se zc.

Monuerat vt verbū dei nō solū audirent. sed

etiam impletarent. Nunc vt vndiq̄ munitos reddat addit. Nil valere hęc

omia: nūc etiā lingua refrenet a detractionibus mēdachis blasphemis. stul-

ilo quīs. multiloquio. Quia corūpunt bonos mores colloquia p̄raua.

Religio munda zc.

Quia dixerat factorem operis beatum. nūc q̄

facta maxime placeat dicit.

scilicet misericordia & innocentia.

Nam in eo

q̄ pupilos & viduas visitare iussit: cuncta que erga p̄imum agere debet

misit insinuat. Quia immaculatos a seculo iubet custodire. Universa in qui-

bis nos castos obseruare decet ostendit. In quibus sunt & ea que supra

obseruari monuit. Ut tardi ad loquendū; tardi ad iram.

Fratres mei. Ostendit q̄ hi quisbus scribebat. fide imbuti: sed opib⁹ vacui erant. et elemosinā quā p̄dicabat. nō paupib⁹. ppter eterna: sed diuitib⁹. ppter temporalia cōmoda faciebant. vnde eos redarguit.
Nolite in. per. ac. zc. Quasi domin⁹ diuites inuitaret ad fidē. et pauperes despiceret. Non ita ē. quia dominus paupes elegit in hoc mundo: et eos fide donauit.
Domini dñs paupem ab̄iicit. diuite colit. fides christi ecōtra docet: q̄ oīs gl̄ia diuitū tanq̄ flos signi. mischia in pauperes floret in eternū.

Domini glorie. Dominum glorie non minat. vt ei⁹ iussis obediat. q̄ sempiterna gloria remunerat: qd quid. p̄ ei⁹ amore pauperib⁹ datur.

Lu sede zc. Lu ita zc. Aug⁹. Si hanc distantiam sedendi et standi ad honores ecclesiasticos referamus: nō ē putandū leue esse peccatum in personarū acceptance habere fidē domī glorie. Quis enī ferat eligit diuitē ad sedēz honoris ecclesie: cōtempto paupērē instructio et sanctio. Si autē de quotidianijs p̄fessib⁹ loquit: quis n̄ hic peccat: Nō tamē peccat nisi enī apud semetip sum intus ita indicat. vt ei rāto meior quāto diuit̄ videat. hoc enī videt significasse. Subdendo. Nonne indicatis apd vosmet ipsos et facti estis. i.c.i. **A**udite. Diligentius attendite. q̄a nō qui diuites in seculo bi meliores in exanigū diuino. et ideo nō sūt p̄ferendi. Nam deus nō diuites. sed pauperes elegit: i. humiles. ppter temp̄ reū visibiliū. fide aīt inuisibiliū diuitiarū. mundo despiciabiles apparet. sed hostiam expectatione futuri regni p̄claros reddidit et nobiles.

Nonne deus elegit? Paupes elegit deus dices: Nolite timere pupillis grec: quia p̄placuit patri vestro dare vobis regnū. Paupes etiam parentes quoy nutritr̄ officio. elegit.
Nonne diuites? Aptius ostēdit quos diuites supius dixerit. scilicet illos qui diuitias christo preferunt. et ipsi alieni a fide eos qui credunt. per potentiam opprimunt. et ad indicia potentio trahunt. Et ē alia causa quare nō sunt eligendi: quia mala inferunt fidelibus.
Blasphemant. Hec apostolor̄ ppteribus plures gentiliū et indecorū maxime priores fecisse inueniunt.
Si tamē legem. Quia asperge te cōtempū diuitū locutus erat. et quo diuimodo p̄trarius legi diuine quā om̄es diliḡ p̄cipit. Ne omnino cōtemp̄ diuites putentur. Subdit. Quasi. ppter p̄dictas causas nō sunt eligendi. Sed tamē si p̄ficitis hanc legem que dicit diliges p̄ximum: beneficis: quia etiā diuites ppter diuitias nō sunt eligendi: non tamen propter

deum minus sunt diligendi.
Regalem. Id ē excellentem vel quia p̄muni est omnibus: et omnes complectitur.
DVel que dicit: non p̄fundas p̄sonam paupis. nec bonos vultum potestis. et alibi nulla erit distantia p̄sonarū: ita paruum ut magnum audietis. quia indicium dei est.
Quicunq̄ autē. Ne putarent p̄ceptib⁹ esse peccati. in hac vna re legem transgredi: ad. dit. Quicunq̄.

Offendat autē

in u. zc. Vere qui in vno offendit. ē trāgressio: totū legis. q̄ qui peccat. p̄tra autem rem legis facit quē in sua lege negligit. et cōtra charitatē q̄ ē causa et mater totū legis.

Hanc sententia et simili videamus. Si

q̄s me offendet. omnes fratres et amicos meos ī me offendet et qdāmodo contra omnes peccaret. Sic

qui vnu mandatū ne

gligat: cetera que p̄pleta videbant adiuvare: subiūtilia reddit.

Vel aliter charitas est plenitudo legis. in cuius p̄ceptis tota lex pendet. Qui autē cōtra charitatē facit: mente omnium rens est.

Nemo autē peccat: nisi p̄tra charitatē faciat. quia nec deus vere diligit: cuius legē negligit. nec p̄ximum: in

que deliquit. Quia ergo supius ostendebat ē charitate pecare: q̄n dicit paupēri. tu ita illi cōpetenter subdit. Qui ī vno

cōtra charitate offendit. (quē ē radix omnium p̄ceptiorū) ab omnibus p̄ceptis que sunt

quali filij charitatis accusat. Recōciliato autē illo vno in quo

offenderat: cetera omnia reconciliantur. Cur ergo nō dicunt paria peccata: Precio nisi forte: q̄a magis facit cōtra charitatē et ma-

in fide. et heredes regni; qd repro

+ s̄ nō mūdāna

m̄s̄it diligentib⁹ se: vos autem

s̄ v̄l i s̄cēdo tu ille sta.

exhonorastis pauperē. Nōne di-

+ s̄ auferendo bona. verberādo.

uites p̄ potentia opprimunt vos

+ s̄ sine culpa faciūt vos p̄demnari

et trahūt ipsi vos ad iudicia: Nō

seculū salutiferū christi.

ne ipsi blasphemāt bonum nomē

had p̄tectionē retrā

q̄d̄ inuocatum est sup vos: Si tñ

+ s̄ gratia + excellētē inter alias + s̄ secundū

legem p̄ficitis regalez secundū

sc̄ilicet hanc

scripturas. diliges p̄ximum tuūz

+ s̄ v̄l aut̄

sicut te ipsum: benefacitis. Si em̄

+ s̄ i. paupes. ppter paupertatem abūcūtis et diuitiēs ad honores. ppter opulentia p̄mouetis

p̄sonas accipitis. peccatū opamī

ni redarguti a lege quasi transgres-

sores. Quicunq̄ autē totā legē

+ s̄ seruare in animo. p̄pōuerit + s̄ nō ex huma-

na fragilitate: sed repugnō leue esse.

seruauerit. offendat autē ī vno:

factus est omniū reus. Qui autē

dixit. non mechaberis: dixit et nō

occides. Si non mechaberis. oc-

+ s̄ ira p̄tempoz legislatoris.

cides autē: factus es + trāgressor

+ s̄ p̄mis + s̄ sita estote misericordes. p̄mis

sicut deus vobis.

legis. Hic loquimini. et sic facite

sicut p̄ legem libertatis incipiētes

+ s̄ debetis misericorditer agere. nā qui potu-

it et non fecit misericordia anteō iudicare: sine

misericordia iudicari. Iudicium em̄ sine miseri-

cordia: illi q̄ nō facit misericordia

gis offendit ecclesiam. qui grauius. et minus. qui lenius peccat.

Omnī reus. Apud deum qui n̄ib⁹ dimittit impunitū. qui scit q̄

necessariū legē dederit. q̄ negligit mādatū. credit illō a deo ī aniter istitūtū

Hic loquimini sic fa.

Quandoquidē malum ē dimittit. ppter diuiti-

as eligi. pauperē abici et quia bonū ē ppter deum etiā diuites diligere. pu-

pillos et vidnas visitare. ergo sic loquimini. et. s. f. hoc loquēdo et faciendo

curate: vt. p̄ximos diligē. a deo diliḡ mereamini misericordiā impen-

tes: misericordia digni existatis. Lex libertatis. lex charitatis. quā supius

regalem vocavit qua dicit. diligē. p̄t. s. t. i. qua lege nos deus iudicat: cū

magnā misericordiā donat. quia nō iudicamini p̄ legē p̄gnarū et servitūs

sed p̄ legem gratie. que spontaneos vocat ad p̄gnitentiam. et peccata dimittit.

Alier grauius iudicat. qui legē moysi q̄ qui naturā p̄temnit. Graui-

etia qui legem gratie. q̄ qui legē moysi despicit. Quasi bene loquimini. et

būfacite. q̄ si negligit is. grauius dānabitimi. q̄ qui fuerūt in tpe moysi. q̄

Episto. Jacobi

La. III.

cui plus pmitit; plus ab eo exigit. Quo plus maiorem q̄s misericordiam a dñō sequitur; eo iustus idiget; proximo m̄iam negat; et iustus luit p̄gnas ipietatis Superexultat autē mi. Et. Sicut in iudicio dolebit; qui non fecit misericordia; ita q̄ fecit; remuneratus exultabit atq̄ gaudet. Alter Su perexultat; supponit misericordia iudicio. In q̄ inuenit sicut opus misericordie; et si habuerit aliquid in iudicio quo punias; tanq̄ vnde opere misericordie ignis peccati extinguit. Alter sup. e. in. Plures p̄ misericordia colliguntur; l. q̄ misericordiam p̄siterunt.

Beatū em̄ misericordes; qm̄. i.m.c.

Hic latius disputat te operibus misericordie; ut quos p̄cedente sententia tenuerat; p̄sol let. docēdo q̄b reme dijs expientur quotidianā peccata sine q̄bus nō agit vita; ne illi qui non in uno tamē sed in multis offendunt in iudicio inueniant rei omnium.

Sicut sola verba pie tatis nudū vel esurē tem nō recreant; si nō et cibis p̄beatū et restis ita fides verbote misseruata n̄ saluat.

Quod legit; q̄ credidit et baptizat f. s.e. te fide pfecta que p̄ dilectionē operatur et intelligendum.

Dicit aliquis Non solum ppter p̄dictas rationes debet ad bene opandum incitari. Sed etiā propter hoc ne imp̄terit ab alijs patimini; q̄r alijs astūpta fiducia de suis opib⁹ vt ostendat solam fidem non valere improposito dicit. t.f. Et.

Tu credis. Probauit eos qui opera n̄ habent verā fidē non habere; nunc cuiusmo di fidē habeant; pate facit; ne illā talez fidē magnificari.

Et demones cre. Scriptū est. Exhibat. temonia ab hominib⁹ clamantia et dicētia; quia tu es fili dei sed et legio que homi n̄ oblidebat; timens clamabat; Quid mihi et tibi fili dei sumi;

aduero te p̄ deum; ne me torqueas. Qui ergo deum non credunt; vel credunt non timēt; temonibus tardiores et p̄terniores sunt.

Clis autē scire o. Probato q̄ fides sine opibus mortua est; vt euidentius ad bonā operationē inuitet eos; elegans exemplū bone operationis abraam patriarchā; pponit illis qui de circuncisione crediderant; vt bonū patrē quasi boni filii imitentur in tentatione et in operatione.

Abraam pater. Abraam p̄ fidem sive opibus iustificatus dicit. De opibus que p̄cedebant intelligi; quia per opera que fecit; iustus non fuit; sed sola fide. hic te opibus agitur que fidem sequuntur; q̄ quis amplius iusti-

ficiatur; cum iam p̄ fidem fuisse iustus; unde paulus; fide abraā obtulit illa ac cum tentaret; h̄c oblatio ē opus et testimonium fidei et iusticie. Paulus in abraam fidei p̄stantiam. Jacobus laudat operū magnificentiam; quia veroq̄ fuit pfectus abraam; et te veroq̄ in exemplū pponit.

Offerens. Magnatentatio cū filium iubebat occidere; magna fides cū etiā de mortuo credebat se posse semen accipe. Magnum opus cum dilectissimum non dubitaret offerre.

Tides. Quia ob

tulit illū in quo accepit; pmissionē; appetit magna virū fidei.

Quia et si cum offerret; credebat; pmissionē implendā; q̄ potest credebat teum etiā suscitare mortuū.

Credidit abraā deo. Et. Aliud ē credere in teum; aliud credere teo. aliud credere teum. Credere illum est credere q̄ sit deus. Credere illiciē credere vera esse q̄ ille dicit. Credere in illū ē tendere cū charitate in illū. Primū et secundū demonum et multorum malorum es se n̄ dubitat. Terciū tantū es bono.

Similiter. Ne causarent opera tanti patris se imitari non posse. P̄sertim cum modo nullus cogat filios offerre; addit exēplū peccatricis mulieris.

qui p̄ opa misericordie et hospitalitatis solita ē a peccatis et ascripta ciuiis israelitici populi et annumerata ī generationib⁹ salvatoris.

Raab. Latitudo que significat ecclesia fide dilatatam.

Luius exemplo monet patrie p̄cuntis in teritum cauere p̄ opa misericordie nuncios christi suscipere; et seruare; et ad ihesum remittere. Sicut legit beat̄ gamaliel fecisse.

C. III.

Dilete plures. H̄nisi tantū discreti et in scriptis edocit; et vel in pluribus ecclēsiis; vel plures in una ne re lutis esse magistri.

Dilete plures. H̄nisi bona cupio. magistri fieri fratres mei. sc̄ites usurpando magisteriū.

Dilete plures. H̄nisi et in verbo et in ceteris; et ita non sumus perfecti; quia illi tñi ei perfectus; qui in verbo non offendit.

In multis enim offendimus omnes qui descendentes te indea antiochiam; non bene eruditū in lege fidei doces; bant credentes et gentib⁹ tebere circūcidit; et alios errores inducebāt; que rebibit p̄dicatorib⁹ nouū p̄num labore q̄stionis p̄tulerunt; hos ergo ab officio verbi remouer; ne impediti veros p̄dicatores.

Maiorū iudi. Qui indoctus officiū docēat; et christū nō sineretur nisi iudicat; maiorū dānationē ineret; q̄ si solus suo scelere p̄iret. Sicut contra qui bene ministrat; gradū sibi bonū acquirit.

In multis z. Vere piculo sum ē; quia n̄ tñi vos min⁹ eruditū; s̄ nos omnes p̄dicatores etiā maiores ī multis offendimus; alij male docendo; alij male vivendo; et alijs modis. Se illis p̄numerat; vt liberius arguat.

Aliter iustus aliter malus offendit. **I**ustus carnis fragilitate: nec iustus esse desinit. vñ salom. **S**eptis i die cadit iustus. et resur. **S**ic quotidiana est offendio: ita quotidiana est medela orationum et bonorum oper. **S**ed impij corrunt in malum.

Si quis. **V**ult ostendere inevitabile verbi offenditionem. ut imperitos te terreat: ne cupiant plationem. quia qui cupit pessime oportet alijs pfectiorē esse: ne offendat dum debet predesse. **S**ed impij non possunt in predicando offendere.

In uerbo. **I**llo

videlicet: cuius offen-

sione humana potest

vitare fragilitas. **V**t

verbi dol. retractio-

nis. supbie. iactantie.

Sed et ocoise et super-

flue locutionis.

Si autem frenos

equis in o.m.

Subandis. et in ora

nra multo magis de-

bemus mittere. **Q**ui,

dam libri habet. **S**i

cum autem frenos. e. etc.

et piungitur ad sequen-

tia. **S**icut autem. e. f. in

ora mittimus etc. ita et

lingua. mo. q. m. est. et

magna ex.

Similitudo te equis

ad linguam: puenienti

am et facultatem repre-

nade lingue ostendit.

Similitudo te nau-

bus: etiam premum con-

tinentie. vel pgnam et

cotinentie ppnit. dñ

dicit linguaz magna

exaltare.

Alleg. **M**agna na-

ues in mari: metes ho-

minum in mndo. ven-

ti a quibus minant:

appetitus mentis. per-

quos naturaliter co-

gnunt aliquid agere: p-

quod pueniat ad bo-

nuz sine. vel ad malu-

Gubernaculū. cordis

intēcio qna boni trās

gressis sculi fluctibus

salutis portuz petunt

reprobi quasi scilla vñ

caribdi intereat. et qz

ex abundancia cordis

os loquit. **R**ecete sub-

iungit. Ita et lingua m.

Et magna exaltat.

Id ē. premia si impetus virgentis bne eam ga-

bernat. **S**imile sibi suisq magna perditionis exaltat. **V**nde salomon.

Mors et vita in manibus lingue. vitam exaltat: si bne docet ecclesiam.

Mortem si male. **A**git nanc contra illos qui et vita et scientia testitudo do-

cere psumebant.

Magna exal.

Quidā libri. et magna exultat: qna ceterorum verba et

sensus despiciens singulariter se sapiente iactat. et facundū.

Contra quod

Nolite multiplicare. l. subli. gloriantes.

Ecce quatus ig.

Sic et lingua incōtēns magnā materiam bonorum

operū pire facit: et cōfere sit impossibile vitari peccati etiā ligia pfectis;

non quivis debet appetere magisterium.

Aniuersitas.

Quia p eam cuncta fere facinora: aut p̄cīnāntur: et

latrocinia stupra. aut patranti: et piuria. falsa testimonia. aut defendunt.

et cū qlibet ipius excusando scelus qd admisit. simulat bonū qd nō fecit.

Que maculat t.c.

Et quia talis ē lingua: totū corpus maculat. et im-

mundum facit reputari in aspectu tui. et ideo graue ē subire magisterium:

quia p̄stuit in m.n. via ē de membris nostris. nimis. p̄pinqa nobis.

Inflamat rotam n.l.

Contaminat totū p̄cīsum vite tpalis quo-

Si quis i uerbo nō offendit: hic p̄

qui potest offendit: ne caue: potest om-

nia inēbra corporis que facilis corrigit ad bo-

na ope circūducere: ne a recto itenerē duvertā

flectus ē vir.

Potest enim freno cir-

† spuerit et uora nostra frenos p̄tēre imit-

amus ad p̄sentēdū nostro creatori: et gl̄ngue

custodiā operum quoq rectitudinē obtineamus

qua ita ē in hoc simili.

cunducere totū corpus.

Si autē frenos equis in ora

mittimus ad p̄sentēdū nobis: et omne cor-

pus eo zu circūferimus. **E**t ecce

† salia similitudinē ad idem. pbandum induco-

† naues cum magnē sint et a ventis

† vel lidis valentibus minēt: circūferunt

autē a modico gubernaculo ubi i-

petus dirigenitis voluerit. Ita et

lingua modicū quidem membruz

† sibi parvus vel exilis † vel ecce modicus ig-

nius: et magna exaltat.

Ecce quatus

† virtutē silua male loquendo denozat

ignis quā silua incēdit. **E**t lingua

ipsa est: vniuersitas iniquitatis

† inter meba

Lingua p̄stituit in membris no-

† peirādo et alius modis

stris: et que maculat totū corpus.

Inflamat rotam natuitatis no-

† s. i. suggestione diaboli. † vere mala ligua

stre: inflamata et gehenna. **O**m-

nis em̄ natura bestiaz et volucru-

† quotidie

et serpenti et ceteroz domantur

usq ad mortē. vt vt currēte rota agimur. vel rotā na. n. quia merito prime
p̄gnaricationis ab interna felicitate. p̄cīt. hic illuc vagā mēte rapturam
vt vbi pīculuz vbi sit salus ignorēmus. **I**nflamat hēc rota. n. igne lingue
cū vitia natūe p̄turbationis ineptis etiā noxijs sermonibus accumulat.

Gehenna. **D**iabolus ppter quē facta est gehenna. **S**icut gehenna sent

p̄ ardet. sic diabolus vñcius sit vel in aere. vel sub terra. scī fert tormenta

luarum flamarum. et hac pena p̄motus; flamam victoriarum suggestit homi-

nibus: et ea que eis in

uidendo suggestit. p̄

lingue incōtēnūtiām

spit: p̄ cetera membra

ad effectū perdūre cogit.

Omnis enī na.

Legimus in pūnio et

manūlū alpidez in

egipto a quadam pa-

trēfamilias domitā q̄

tidie de cauerna sua e

gressam et a mensa ei

annonā p̄cīge solitā.

Legim⁹ in marcellino

tigridem mansuetā fa-

ctam ab india anasta

lio principi mūlam,

Omnis enim.

Lingua prauor be-

ſtis ferocitate. volu-

cribz leuitate. serpen-

tibus virulentis p̄cel

lit. sunt bestiales qui

exacerbit in gladiuz

linguas luas. **S**unt

volatiles. q̄ posuerit

in celuz os luu. et quo

rum os locutuz ē va-

nitate. **S**unt serpēti

de quibus dicit: vene-

num aspidū sub. la. c.

Aliter aliqui bestia-

les sensu et ope aliqui

volucres istabilitate

ali⁹ serpentes astutia

nocendi. facilis p̄t

puerti q̄ lingua a ma-

gistro refrenari.

Ex ipso o.p.b. et.

m. **A**li⁹ vidētes qd

agimus-exemplū no-

stro inducunt. et simi-

liter bñdicant et male

dicant.

Nō oportet fra-

z. **V**ere non opor-

tet. vt eodem ore benedicam⁹ te maleficam⁹ te mēbris. q̄ am-

ritudine maleficionis p̄sumit dulcedo benedictionis. **O</**

Episto. Jacobi.

qui p̄cliniōr est ad docēdū q̄ ad faciēdū; aliquādo iactātiā vel p̄temptionem incurrit vel inuidiam p̄tra alios doctores; et alia multa mala.
Non debetis cito effici doctores; quia quis ex vobis ē adeo sapiens co-gnitione; et disciplinatus exercitatione vt audeat magisteriū sibi assumere.
Prīus dicas tene operari; q̄q̄ alios docere. vt querlāndo inter vos exam-plum alioz possit esse
et hoc in mansuetudine; ne ppter suā sapientiam et bonaz opera-tionē alios despiciat.

Et mendaces.

Et nolite mentiri deo cui in baptismo pmisi-stis abrenunciare p̄pis diaboli. qd nō facitis; cum te bonis superbitis.

Quæ autem z.

Hec est mansuetudo quā superius haben-dam esse p̄cepit. zelo amaritudinis et p̄tentiationibus aduerla.

Primū quidem pudi. Nisi primū pudicicia sedatī me te nulla pfectio seque-tur in opere.

Guad. bo. con. Si quo minus agit. vel ppter ignorantia vel ppter negligētia bonoz suasioni assen-sum p̄beat.

Fructus autem. Postquā sapientiā per singulas virtutes distinxit. vt facilius ī uiter ad hanc fructuz eins subiungit.

In pace. Nō postulat videri docto-r. vt sanctior q̄ ē nō la-terat p̄ximum ad co-mendationem sui; qd p̄tētiosa facit sapientiā.

Non solū ppter p̄dicta debetis buiul-modi sapientiā apper-tete; b̄ etiā ideo q̄ a facientibus pacē qua si iaciētibus hoc semē seminat. et pparatur ī pace eternę beatitudi-nis fructus. i. merces. iusticie que p̄o iustis operibus retribuitur.

Qui hic studet paci-

et terrā cordis sui op̄ibus pacis quasi semē te asp̄git. iustum ē; ve-bateat eternā pacem quasi fructum buiul-lemnis.

¶ C. III.

Vnde bella et li.

Prohibuerat sc̄. um p̄tentiationem. vnde etiam latius disputat addens etiā alia via quæ inde sequunt̄ ex p̄tentione p̄cupiscentiæ. ex p̄cupiscentiæ bella. et l. Qui enim cu-pit preferri. vel tpaibus abundare; odit. inuidet. occidit.

Dropter q̄. Dropter hec. s. q̄ deum digne nō postulatis. si enim il-

t̄ quo ad deū et quo ad p̄ximum. i. si zelum dei habentes bona facitis et ex p̄ficiencia bonoz operum amari erga p̄ximum et eos despici et indignantibus verbis deturpat. s.

Quod si zelum animalium habe-t̄. qd minus et i. seti non prumpit i. reba-tis. et p̄tentiones sunt in cordib⁹.

i. siue putatis vos habituros gloriaz. p̄ bis que sunt ex iugib⁹. et ad depressionē alioz.

vestris. Nolite gloriarī. et men-

daces esse aduersus veritatem.

i. siue flata et indignas i. si deo qui ē spiritus lum bonoz dator.

Non est enim ista desursum sa-

pientia descendens a patre lu-

i. siue terrene glorie cupida i. siue spirituā. s. s. more animalium sola sensib⁹ querēs.

minimum. Sed terrena. animalis.

i. siue solum sapit et agit qd diabolus in natura humana per p̄securatiōnē infudit. s. q̄ ad ve-

sana et noxia se cōvertit. i. siue nō ē a deo. qz rbi ē zelus dei et p̄tentio contra p̄ximum i. siue

animo.

diabolica. Ubi enim zelus et

i. siue verbis i. siue mens huic illuc p̄ficiētis quia s. ad rna signi intutus anchoram figere neglexit.

zento: ibi incōstantia. et omne

i. siue p̄specu dei esti hominibus rectū videat

opus prauū. Quæ autē est desur-

i. siue castē intelligat et opatur.

sum sapientia: primū quidem p̄pu-

i. siue clā. oñē se a deo. vel. p̄ximoz societate nō

disiungit.

dica est. deinde autem pacifica.

i. siue quibusq̄ nō ultra modū. nec infra sub-

sistit i. siue bonus placere videt. s. i. siue duplices

modesta. suadibilis. bonis p̄sen-

i. siue animo i. siue opibus misericordie. i. siue

vigilis orationibus.

ties. plena misericordia et fructi-

bus bonis. Judicans sine simu-

latione. Fructus autē iusticie ī pa-

cē seminaſ facientibus pacē.

C. .III.

U. **N**de bella et

i. siue a zelo et p̄tentione.

Uiles in vobis. Nonne ex p̄cupi-

i. siue qd mens prava suggestit. manus et lin-

gia intranter obedit.

scēntiæ vestris que militat in mē-

i. siue ex p̄cupiscentiæ nam hoc ordine.

bris vestris. Concupiscentiæ et nō

i. siue cupitis i. siue et habeatis.

habetis. Occiditis. et zelatis:

i. siue p̄tētia. sc̄. p̄tētia gloria

nō potestis adipisci. Litigatis et

belligeratis: et non habetis pro-

La. III.

lum sempiterna daret. et quia possent dicere. dicitis nos non postulare: certe quotidie petimus. Petitis quidez aliquādo. et tamē nō ac eo q̄ male pe.

Adulteri. Dixerat supra te aptis inimicis dei. nonne diuites p̄ poten-

tiam opprimunt vos. et ipsi trahunt vos ad iudicia. et cetera. sed ne putent

hi soli esse inimici. qui ap̄te blasphemant et psequunt̄. agit hic etiā te omni

bus amatoribus mū-

di. q̄ inimici sunt tei.

Non debetis ī p̄cupi-

scentijs insumerere:

quia per hec. p̄bamini

amatores mūdi: et ita

adulteri. quia relatio

amore sapientiæ cele-

stis. ad amplexus mū

di declinatis. et p̄ hoc

inimici dei.

An putatis z.

spiritus qui ha-

bitus est ī p̄cupiscentia ad

inuidiā: sed potius fa-

cit p̄cordes: et hoc di-

cit scriptura. et an pu-

tatis q̄ inanis sit scri-

ptura?

Scriptura. Quæ

a malorū societate fi-

deles coercens. ita per

moyen loquit. Non

inibis cum eis sedus.

nec cum diis corum. et

rursus. Nō facies ope-

ra coꝝ. sed confringel

statuas eoꝝ.

Ad inuid.con.

Vel spiritus concipi-

scit ad id est. contra ī

inuidiam. i. hoc testi-

rat ut inuidia tollat.

vel cupidit ut inuidia

mundo: nec ame-

tis euꝝ. vel spiritus cu-

pit reparationia ad inui-

diam: quia inuidet a

liis qd non habet.

Maiorem.

Sp̄it̄ gratiæ nō facit in

uidere. immo dat gra-

tia. i. gratuita dona

maiora q̄ sint dūtiz

sc̄uli: ppter qd i. et

sc̄iam quibus dat et

quibus nō dat; dicit

scriptura.

Superbis res.

Malos om̄es punit

deus. sed superbis spe-

cialiter resistere dicit:

quia maiori p̄ca ple-

ctunt. qui deo subdi-

penitendo negligunt

et media se subdunt.

Detrabit legi.

Quæ detractionem p̄hibit.

quasi diceret. lex nō recte

fecit. Vel qui detractione fratni legē faciēt. detractione et iudicat legē. quare ta-

lia iussa tederit. que iniurias fratnū iubet obliuisci.

Tu autem quis es? Non solum ideo tebas vitare detractionem. ne ut transgressor a deo indiceris. Sed ideo etiam quia fortasse in nullo scelitum illos quos virtuperatis.

Ecce nunc qui dicit. Post increpatiōē detractionis; arguit illoz te meritatem. qui non habentes certitudinem vite; cupiditate tpałum; vitam et lumen p̄mittunt sibi in futurum.

Faciemus ianqui. Multimodā stulticiā notat. quia et te lucroz augmēto agit;

et se multo tempore vi curos arbitrantur; et suę potestatis estimant ut annūz faciant. et in his oibus lugni iudicis examē ad mentem reuocare stennunt.

Quae est enim vita tua?

Non sentit illos qui dicunt post mortem nihil esse. et morte ipsa nihil esse. Et ut doceat quia vita prouox brevis ē i presenti; quā tamē in futuro mors eterna sequer.

Scienti.

Pero tuz epistole terū ostē

dū q̄ bi quibus scri

bebat scientiaz bona

faciēti babebat; et re

ctam fidē didicerant.

ita ut alijs se magros

fieri p̄sumeret. nec ta

mē operū p̄fectionem

neḡ mentis humilita

tem. neḡ sermonis co

tinentiā adepti erant.

Propter qđ inter a

lia increpatiōē et ex

bortatiōē verba. mo

do eos multuz terret.

quia sc̄ites beneface

re. et nō fac̄tes mai

peccatum habent; q̄ si

nescirent. licet ipsa bo

na ignoratiā magnuz

fit peccatum. tū scriptū

fit ignorās ignoratiū

C. V.

Agite nunc. Tē

pore accepto i die salu

tis. fūcas penas fletibz

et elemosnū redimite.

Et erugo eorū zc

Non solum immiseri

cordes diuites visibili

lis gehennę ignis cru

cibit. Sed etiam me

moria ūanum diuitia

rum quibus suas cul

pas redimere potuerū

et ante iudiciū animas

eoꝝ et post resurrectiō

etiam carnes exuret.

cum sibi irasci ceperit

quare culpas elemosnū non redemerint. Unde dicitur dīviti. fili recor

dare quia receperisti. bona. i. u. t. et l. s. m. Ecce erugo pecunie. vertitur i testi

monium nequitie. et augmentum pene. quia intelligit se male congregas

se et quibus nō indigebat ad r̄sumū vite. et p̄pterea granus puniebit.

In testimoniuꝝ. Id ē. Ad augmentū penitentia. i. ut banc visibiliter

intuendo maiores cruciatuſ sustineatis.

Māducabit car. Corpora vel carnales p̄cupiscentias; quia luxurio

sas animas et exterius levius flāma cruciabit; et interius pungēs dolor suę

tenacis accusabit.

† S̄ne putarent leue peccatum detrahere legi ad
dit esse p̄nūdos sicut transgressores.

indictat legem. **Si autem iudicas**

legē: nō factor es legis sed iudex.

† H̄z nō debes iudicare: quia a deo iudicariens.

qua dedit legē v̄. implere: iudicat n̄ implē

tes. et ipse potens ē.

Vnus est enim legislator et iudex

† Nō ipentes ipentes

qui potest perdere et liberare. **Tu**

† S̄forbit nequoz es ipso. et tu ipse in maiora

potes precipitari peccata. et ille potest surgere

ad bona.

Tautem quis es. qui iudicas pro

† H̄z ritandā detractionē: ecce aliud iudicū.

Ecce vos estis qui dici. † S̄tuta levitate

anū spaciū vite p̄ponentes.

Ximum: Ecce nūc qui dicitis ho

die aut crastino ibimus in ciuita

tem illam. et faciemus ibi quidem

annum. et mercabimur. et lucrum

faciemus; qui ignoratis quid siti

† Salias quid erit in crastino. † H̄z nō debe

ris vobis p̄mittere. et breuis.

Crastinū: Quae est enim vita ve

ſtūmus.

stra. vapor est enim ad modicum

parens: et deinceps exterminabit

† H̄z hec omnia dico vobis. p̄ eo ut vos sp̄ lou

gious vite nō p̄mitte. vobis lucra futuri t̄pis

sed potius dicatis. si d. † S̄n voluntate et pote

tia dei omnia relinquatis.

Ip̄ eo ut dicatis: Si domin⁹ vo

luerit. et si virerimus. faciem⁹ hoc

† Nō solū spaciū vite et lucra futuri t̄pis vo

bis. p̄mitte. sed etiā

aut illud. **Nunc autem exultatis**

† S̄i. i. diuitiū que faciūt supbos. S̄ quasi veni

bonis.

H̄n supbijs vestris. Omnis exulta

† Que ē ad depressionē alioꝝ. † S̄quia exulta

is et superbis; iḡr̄ granter p̄nūmū. quia sci

tit bonū. et nō facit.

Talis maligna est. Scieti iḡi

tur bonum facere. et non facienti

peccatum ē illi. // C. V.

† H̄bucus ita Peccatis: sed id

penitentia agite. S̄ in pecunia

in peccatis.

H̄ Site nunc di

Sicut ignis. Qui pluſnit metalla et ceteras res sic erugo v̄ras carnes thesaurizatis. Vere ita patiemini: quia quādo neglecta cura pauperum thesauros pecunie p̄gregabatis: iram interni iudicis vobis cumulatis. quæ si nōdūm̄ apparet: in nouissimis diebus iam certissima reflat.

Ecce merces. Magna iniq̄itas cum pauperes nolunt suscipere: etiā mercenarij et famulis debitam laboris mercedem nolunt reddere. Unde Job. Si aduersum me terra mea clamat: et sulci eius deflent. si fructū ei p̄medi abīq̄ pecunia

Merces z. cl.

Et si pauperes patienter omnia ferentes nō clamāt merces tamen retenta clamāt.

Epulati estis.

Nec tñ peccatis sup̄flue p̄gregādo aliena rapido. sed etiā sup̄flue expēndendo.

Ecce merces gaudijs celestib⁹ ad que p̄ ie

unia et afflictiones ve

nire oportet. carnales epulas diligitis: quas

tanta famē s̄ sitis in futuro sequer. et nec gutta aq̄ inueniri pos

sit. p̄ quā ardēns linqua possit refrigerari.

Apparet quia illos diuites alloquit exq̄ sit. agite nūc diuites qui in necē domini cō

irauerant. et neclum fidem eius qua saluarent. accepant. te q̄ bus et supra loquit ad credentes. Nonne di

vites p̄ potentiam op̄

primū vos: et ipsi trahunt vos ad iudicia?

Nonne blasphemāt bonū nomē qđ inuocatum ē sup̄ nos: et q̄

xij. tribub⁹ scribit que sunt in dispōsitione ita fideles monet op̄a

fidei facere: vt eos etiam qui neclum crediderant ad fidem et ei opera p̄uerti suadeat

Imperā illis mortem filij dei. et quasi nihil malis fecissent. luxuriose et auare vinebāt quibus p̄prie p̄uenit

qđ ait: auariciam carnes corū instar ignis manducaturā. et quia thesaurizauerunt sibi in nouissimis diebus iram. hoc enim in eis post occisionem iacobī completum est: cuius hierusalem inmo

nis indeq̄ expugnaret et vastaret a romanis in vltione domini sanguis. et ceteroꝝ sclerum que fecerunt.

Datientes. Incredulis superbis et increduis rursus querit ad eos qui talium impiitate fuerant oppressi. iniūcias ad patientiā. quia cito finitur p̄fūlare. vel iustis raptis ad dñm. vel p̄secutorib⁹ priuatis potestate.

Temperaneum. Sic vos accipietis tpanē. i. vita aīḡ post mortem. Et serotinū. i. carnis icorruptionē. Vel tpanēum in opib⁹ iusticie. Serotinū in laborū retributō. vñ ap̄s hæbetis fructū vestrum in sanctificatione finem vero vitam eternam.

Prophetas qui lo. Prophete qui tam sancti erant: ut dei spiritus per eos sua mysteria loquerentur: exitum malum habuerunt: morte patiendo ab infidelibus: ut zacharias et alii inueteri: et in nouo test. iohannes stephanus et alii. Nec pro hoc exitu in gemitus: sed longanimitate ferre volebat. Alii longos sustinuerunt labores sine murmuratione: ut noe in edificatione arce: moyses in increpatio: et ducatu populi: dauid ioseph. Ad virum autem firmum et immutabile subiungit exemplum: de iob quantum ad labores: de domino quantum ad exitum mortis.

Sufferentia iob.

Non dicit finem iob: cui temporalia sunt restituta: sed patientiam iob. Et fine domini: quia ad patientiam excepit iob iustitiam: et tam non ut temporia regniant: sicut iob venit homo. Sed eterna sic ut christus nouus homo. Et finem uiuere. Audistis lectione: vi distis oculis in cruce longanimitate patientem: sed et gloria resurrectionis et ascensionis euangelica predicatione didicisti.

Et miserator.

Ut vel in presenti sit os a temptationibus liberet: et per constituta fidei etiam coram hominibus viventes glorificet vel post mortem in osculo coronet. Et nec quidem ab hominibus memoria quam mere laudis auferat.

Ante omnia f.m.

Noli in. Quia letiferum lingue virus ad integrum in suis auditoribus exhaustire defiderat qui detrahere alterutrum vetuit: qui iudicare primum interditum: qui aduersitatis ingemiscere prohibuit: que sunt apta peccata. Addit enim hoc quod quod busdam leue videtur ut iurandi pluviis nem tollat: quoniam omne ociosum verbum quod locuti fuerint homines: reddent ratio ne de eo in die iudicij.

Neque ali. quod in. Ideo a iurationis culpa cōpescit: ne frequenter iurando vera: aliquando etiam in pium incidatis. Sed eo longius a per iurio stetis: quod nec vere iurare velitis: nisi necessitas cogat. Sed et ille sub iudicium reatus decidit: qui et si nunquam peierat: crebrius tamquam opus est verum dicatur. Sicut vederat pristinato: sic dat et infirmanti psilum: qualiter se a murmurationis stulticia tueat: iuxtag modum vulneris: modum ponat medely. Tristatus per se oret. Infirmatus corpore vel fide: quia maiorem sustinet plagam: plurimorum se adiutorio: et hoc seniorum curare meminerit. Tristatur. Quia in pristinis ingemiscere prohibuit: nunc quid econtra gerendum sit ostendit.

Dicit. Ne murmuret: ne iudicia dei vituperet: sed ad ecclesiam currat scitis genibus: ut deus solationem mittat oret: ne sciam tristitia quae morte operat absorbeat: et crebra psalmodi dulcedine noquam tristici pectem de corde pellat.

Et si in pec. Multi propter peccata etiam corporis plectunt morte. Si

ergo infirmi in peccatis sunt: et hoc presbitero confessi profecto de reliquo et emendare sagerint: dimittunt eis. Neque enim sine confessione emendationis queant peccata dimitti. unde recte subdit. **Confit. a.**

Delias ho. ec. Ne trepidaret nostra fragilitas: reputas se non posse facere similia tanto christo: qui curu igneo rapi meruit ad celos: plus: et de oratione locuturus: ab humilitate inchoavit. Similis nobis passibilis bellis carne infirmus: a uictua pascitur: mente infirmus: unius muliercula minus exterius fugi per deserta.

Oratione ora.

Affruit exemplo quam tum valeat iusti deprecatio assidua: cum bellis tantum una oratio ne orando: tam longo tempore continuiter collatos: ternis: ibres auerterit: fructus mortali bus negauerit.

Et rursum. Vbi tempus perspernit: ubi tabe longe incedit: cor supbi regis et gentis idolatre ad punitam inflexum vicit: una oratione orauit: et fructus et aquas quas ne gauerat terris restituit: tanta unus bellus una oratione impetravit: quid ergo multis officiis multis officiis

Si quis autem ex uno. Ostensa officia orationis ostendit: quanti sit meritus per fratibus orare: et ad sponte renocare: ut qui in superiori parte a lingua nostra malignas et oculos locutiones remouit: in fine epistolae quid loqui debeamus ostenderet. Oremus et psallamus quotiens aduersis pulsamur: peccata confiteamur: per iniuriam oremus: ut saluemur: per salutem primorum: non solum temporis: sed potius eterna. Si enim magnus mercedes est a morte enim pere: corpus quandoque moritur: quanti meriti est a morte animam liberare in celo:

stipatria sine fine victuram?

Saluabit animus eius a morte. Quidam codices habent saluabit animam suam a morte: et vere qui errante corrigit: per hoc ampliora gaudia vi te celestis sibi conquirit.

Exli. de viris illustribus. pfa-
tio Sancti hieronimi i epistolas
ca-beati Petri apostoli.

Imō petr⁹
nilius iohannis pui-
cię galileę yico beth
saida frater andreas
apostoli et princeps apostolorum.
post episcopatum antiochensis ec-
clesię et predicationem dispersio-
nis eorum qui de circuncisione
crediderant in ponto galatia ca-
padocia asia et bithinia secundo
Claudij anno ad expugnandum si-
monez magnum romam pgit. Ibiquę
vigintiquę annis cathedra sa-
cerdotalem tenuit usq; ad ultimum
annum Neronis. i. quartum de-
cimum: a quo et affixus cruci mar-
tiro coronatus est. capite ad ter-
ram verso. et in sublime pedibus
eleuatis: asserens se indignus q; sic
crucifigeretur ut dominus suus.
Scriptit duas epistolas que ca-
nonice nominantur. quarū secunda
a plerisq; eius esse negat propter
stilus cuius priorē dissontantia. Sed
et euangelium iuxta marcu. qui au-
ditor eius et interpres fuit huius
dicis. Libri autem eius e quibus
vnus actorum eius scribit. aliis
euangelij. Tercius predicationis.
Quartus apocalipsis. Quinque
iudicii inter apocryphas scriptu-
ras reputantur. Sepultus rome in
vaticano iuxta viam triumphalem
toti⁹ urbis veneratione celebratur.
Argumentum in easdem.

C. I.
Tempo quo cepit ec-
clesia quidā de genti-
litate qui transierant
ad iudeam credide-
rant deo. q; p̄ fidē
patiebant et dispersi
erāt. hos p̄fōrat apo-
stolus. Scribit autem
a roma tēpe Claudi⁹
cesaris.

Electis. Ad hoc
vt p dationē spiritus
sanctificaret. mūdati
ab omnibus peccatis
vt obediēt incepissent
christo. qui p inobedi-
entia pierat: vt asp̄si
sanguine christi dia-
boli potestate vitaret
sicut israel p agni san-
guinem de egypto exiuit. In veteri lege quęcunq; sanctificanda erant san-
guine hostiarū solebant aspergi.

Aduenis. Aduenę latine. grece. p̄fōliti. Si appellabant iudei illos q;
de gentibus nati in deum credere: et circuncisione accepta iudaico more vi-
nere iuxta legem dei voluerūt. Electos ergo aduenas dicit qui de gentili-
tate ad susceptionē legis. et postmodū ad acceptanceē fidei p̄uenēt. Sed

Discipulos saluatoris in-
victi toto orbe diffusos et
peregrinos in hoc seculo
monstrat: et pr̄terit vitę penitente
suadet et in uouā vitam p̄ficere to-
ta cum solitudine exhortat. Si
mon petrus filius iohannis pro-
vincię galileę yico bethsaida fra-
ter andreas apostoli.

C. I. celebre nomē.
Etrus apo
stolus ihesu christi
electis aduenis di-
spersionis ponti. galatię. asię. et bi-

thos si veraciter cū p̄beta dicere possumus. quoniam incole nos sumus
apud te in terra. et pegrini sicut omnes patres nostri. ad nos quoq; episto-
las beati petri scriptas credere: et ut nobis missas legere debemus. Deniq;
in ipsis epistolis admouet nos quasi alibi patria habentes. Charissimi ob-
secro vos tanq; aduenas et pegrinos. a.u.a.

// Vel Aduenis. i. aduenis diligis ab iherosolimis p̄secutione que facta ē
sub stephano et alijs multis p̄secutionib; tu; et inde tū a gentibus p̄ fide

christi afflictis et lige-
a sedib; suis expulsi.

Dispersionis.

Anno ascensionis mor-
tuus est stephanus et
multi timore dispersi.

Ponti gala. bi.

Omnis bē provincię
grecę sunt in asia. i. z
et alia bithinia in eu-
ropa. de qua illi qui in
asia sunt bithiniū oī-
ginez habuerūt. Illa
autem quę in asia ē bithi-
nia et maior frigia vo-
cat. q; biera flumine a
galathia distinuit.

Oratio uobis.

Sine gratia xp̄i ad
pacē reconciliationis

et nūc venit. nihil
pacifici nisi p̄ gratiā
eius habere valeat.

Et pax multi.

Quilla aduersitas re-
trabat vos a laudib;
dei: omnis tribulatio
invitat vos ad laudē
quia omnia ad felici-
tatem multiplicant. ne
qd̄ bene ceplitis perse-
cte p̄leatis.

Regenerauit.

Cum nostris meritis
generati escenus ad
mortem: sua misericor-
dia nos regenerauit
ad vitam. Sic dilexit
vitam nostram: ut p̄
hac filium disponeret
morti. et morte p̄ resur-
rectionem. destruta.
spem nobis exemplū
q; resurgendi ostēde-
ret. Mortuus est. ne
morti timeremus: sur-
rexit: ut resurrectionē
speraremus.

Si de p̄senti. ad
hoc regenerauit. ut es-
tis hereditas ei⁹ q; s

possideret: sicut aliquis homo hereditatē. Incorruptibile ne corrumpani
criminalibus. Imōtaminatam. ne etiā mediocribus contaminemini. Imō
marcescibile. ne etiā quotidianis et venialibus marcescatis. Conseruatam
in celis: ut ita seruemini in aīa et corpore: ut p̄ mundiciā sitis celī et sedes dei.

Incorruptibile. Naturaliter nō est anima incorruptibilis. sed gra-
tia dei p̄ fidem. et iusticiā et intellectū p̄ficīt incorruptibilis.

In uobis. Qui dedit vobis credentibus potestate filios dei fieri:
posuit in uobis illam plenariā. p̄ quā hereditatē in celis accipiatis. q; q
qui non seruauerit disciplinā patris: nō meret hereditatē eius.

In uirtute dei cu. Nullus h̄e libertatis potentia custodiri valet in bo-
nis nisi ille pficiat a quo initū bone actionis haberis. laborare de fide p̄ si-
dem venturi in saecula eternā. que et si modo nō appetit: tamē parata ē et
uelar. si nos fuerimus parati.

Nunc si opo. Si. i. q; quis oportet. Vel si oportet p̄tristari subandie
ne deficiamus. Vel ita si nō oportet p̄tristari inueniat. p̄batio vestre fidei